

Växjö
kommun

SKOLKULTURPLAN

Kulturgaranti

för kommunal förskola, grundskola
och anpassad grundskola

Utbildningsförvaltningen
2026 – 2028

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING
2. UTBILDNINGSNÄMNDENS STRATEGISKA RIKTNING
3. SYFTE/MÅL
4. KULTURGARANTI
  - 4:1 Kulturtrappan - Grundutbud
5. SKOLKULTURORGANISATION
  - 5:1 Utbildningsförvaltningens roll och ansvar
    - 5:1:1 Kultursamordnare
  - 5:2 Förskolan och skolans roll och ansvar
    - 5:2:1 Rektor
    - 5:2:2 Kulturombud
  - 5:3 Kultur- och fritidsförvaltningens roll och ansvar
    - 5:3:1 Kulturutvecklare
  - 5:4 Information och bokning av kulturaktiviteter
6. ÖVRIGA KULTURAKTIVITETER - Tillval
  - 6:1 Skapande skola
  - 6:2 Lokala kulturinstitutioner
7. STYRDOKUMENT
  - 7:1 Internationellt
    - 7:1:1 FN:s konvention om barnets rättigheter
    - 7:1:2 EU:s nyckelkompetenser för livslångt lärande
  - 7:2 Nationellt
    - 7:2:1 Nationella kulturpolitiska målen
    - 7:2:2 Skolans läroplan
    - 7:2:3 Utdrag ur läroplan för grundskolan Lgr22 & LgrA22
    - 7:2:4 Utdrag ur läroplan för förskolan Lpfö18
  - 7:3 Regionalt
    - 7:3:1 Regionala mål
  - 7:4 Lokalt
    - 7:4:1 Utdrag ur Kultur- och fritidsplan
    - 7:4:2 Planer och riktlinjer
      - Växjö Kulturskola – Inom utbildningsförvaltningen
      - Barnens bästa gäller! i Kronoberg
      - Hållbara Växjö 2030

1. INLEDNING

Skolkulturplanen är framtagen för att tydliggöra barns och ungas rätt till kultur. I Växjö kommun ska barn och elever inom den kommunala skolan ha likvärdig möjlighet att uppleva ett rikt utbud av kultur och få använda estetiska uttrycksätt och kulturutövande som en del av förskolans och skolans undervisning. Likvärdiga möjligheter gäller alla barn och elever oavsett kön, funktionsnedsättning, bostadsort, kulturell, etnisk, social, ekonomisk eller religiös bakgrund.

Skolkulturplanen ska fungera som ett levande dokument vilket kräver en ständig dialog i ett samskapande av en kulturgaranti.

2. UTBILDNINGSNÄMNDENS STRATEGISKA RIKTNING

I *Budget för Växjö kommun 2024 med plan för 2025 och 2026, För en trygg och hållbar framtid* fokuseras likvärdig tillgång till kultur för barn och elever. Målbilden fram till 2030 ska vara växande och inkluderande med uppdraget att *Utöka kulturella upplevelser för barn i förskolan och grundskola.*

Genom att erbjuda en mångfald av kulturella upplevelser kompletteras den formella utbildningen. Dessa dimensioner av livet ger möjligheter till informellt lärande. Utbildningsnämnden vill att barnens kulturella upplevelser i förskolan och grundskolan ska öka och att fler barn och elever får tillgång till kulturaktiviteter genom förstärkt kulturgaranti.

3. SYFTE/MÅL

Kultur i förskolan och skolan handlar om att integrera konst och kultur i utbildningen för att stärka lärandet, främja elevers bildning och ge likvärdig tillgång till estetiska upplevelser och skapande. Detta i syfte att komplettera förskolan och skolans lärprocesser för att ge barn och elever flera förutsättningar och möjligheter till en högre måluppfyllelse.

Utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens gemensamma målformulering ligger till grund för skolkulturplanen.

“Ambitionen är att erbjuda barn och elever kvalitativa kulturupplevelser i förskola och grundskolan med minst en föreställning per barn/lev och läsår och möjlighet till eget skapande.”

För att säkerställa likvärdigheten är en kulturgaranti beslutad, vilken innebär att alla barn och elever, från förskolan till årskurs 9, garanteras professionella kulturupplevelser och kulturutövande inom ramen för respektive läroplan.

4. KULTURGARANTI

Kulturgarantin säkerställs genom en modell som benämns *kulturtrappan*.

Kulturtrappan ger barn och unga möjlighet till professionella kulturella upplevelser/skapande under skoltid, men även möjlighet att upptäcka aktiviteter som kan utövas på fritiden. Professionella kulturella upplevelser utövas av kulturverksamhet och/eller kulturaktör som har en konstnärlig utbildning inom sitt konstområde, och huvudsakligen är yrkesverksam inom sin konst- eller kulturform.

Kulturtrappan är en kulturgaranti som ska

- garantera alla barn i förskolan, 3–5 år, minst en professionell kulturupplevelse eller kulturutövande per läsår.
- garantera alla elever i grundskolan minst en professionell kulturupplevelse eller kulturutövande per läsår.
- garantera att kulturupplevelsen eller kulturutövandet är kostnadsfritt för den enskilda förskolan och skolan.
- garantera att barn och elever får kännedom om och får ta del av samhällets kulturutbud inom ramen för läroplanen och dess undervisning.

Skolkulturplanen ska vara känd för all personal i förskola och skola och vara en naturlig del av lärandet med barn och elever.

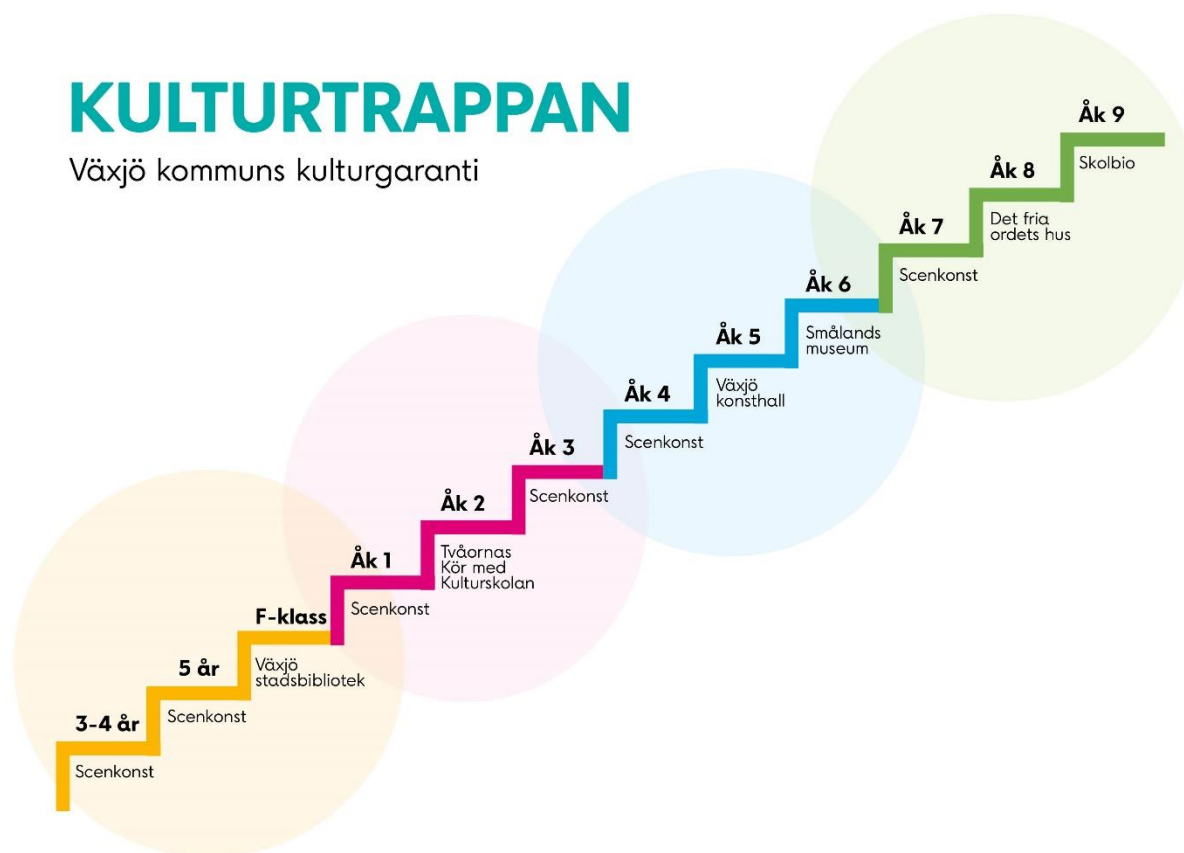
4:1 Kulturtrappan - Grundutbud

Grundutbudet innehåller kostnadsfria kulturupplevelser, samt vid behov transport. Det kulturutbud som ingår i kulturtrappan utgörs främst av verksamheter från kommunens kulturinstitutioner och administreras i en samverkan mellan sakkunnig för barnkultur inom kultur- och fritidsförvaltningen och kultursamordnaren inom utbildningsförvaltningen.

Kulturtrappan är en modell för att synliggöra vilka kulturaktiviteter som är inplanerade för respektive årskurs där målet är att alla barn och elever i samma årskurs garanteras samma kulturaktivitet. Efter avslutad skolgång har elever genom kulturgarantin tagit del av olika kultur- och konstuttryck och utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.

KULTURTRAPPAN

Växjö kommuns kulturgaranti

Ovanstående kulturtrappa visar vad som ingår i kulturgarantin.

- Scenkonst – konstform exempelvis dans, teater och musik som framförs inför publik.
- Växjö Stadsbibliotek – läsfrämjande aktiviteter.
- Tvåornas kör med Kulturskolan – sånger kopplade till läroplanen, avslutningskonsert på Växjö konserthus.
- Växjö konsthall – upplevelse och pedagogisk verksamhet inom konst och form.
- Kulturparken Småland – upplevelse och pedagogisk verksamhet inom konst och kultur kopplat till den lokala kulturhistorien.
- Det fria ordets hus – upplevelse och pedagogisk verksamhet genom dialog och skrivande.
- Skolbio – filmvisning med ett pedagogiskt perspektiv.

Ytterligare information om kulturaktör och programinnehåll finns att läsa på Växjö kommuns hemsida [Kulturgaranti i förskola och skola - Växjö kommun](#)

5. SKOLKULTURORGANISATION

Skolkulturorganisationen har i uppdrag att samskapa kultur i förskola och skola. Detta innebär att planera, samordna, utveckla samt kvalitetssäkra kulturgarantin i nära samverkan.

5:1 Utbildningsförvaltningens roll och ansvar

5:1:1 Kultursamordnare

Kultursamordnaren har i uppdrag att utveckla och ansvara för samordning av professionell och pedagogisk kultur inom kulturgarantin, samt ansökan och redovisning av Skapande skola. I samverkan med respektive förskola och skola ska kultursamordnaren stödja och föra dialog med rektorer, administratörer och kulturombud kring kulturuppdraget genom att:

- kvalitetssäkra arbetet med kultur i förskola och skola, där barn och elever inom den kommunala verksamheten garanteras regelbundna kulturaktiviteter.
- planera, utveckla och utvärdera arbetet med skolkulturplanen.
- ansvara för att leda och samordna skolkulturorganisationen.
- ha kontakt, samverka och föra dialog med kultur- och fritidsförvaltningens kulturutvecklare.
- arrangera informations- och nätverksträffar för kulturombud.
- söka medel via Statens kulturråd genom ansökan, redovisning och uppföljning av Skapande skola i Växjö kommuns kommunala skolor.

5:2 Förskolan och skolans roll och ansvar

5:2:1 Rektor

- säkerställer att varje barn och elev får ta del av kulturgarantin enligt kulturtrappan.
- ansvarar för att skolkulturplanen är en del av förskolan och skolans arbete.
- utser kulturombud på förskolan och skolan.
- ser till att kulturombudets roll och uppdrag tydliggörs för all personal samt skapar förutsättningar för dennes uppdrag.

5:2:2 Kulturombud

- är en länk och inspiratör för sin förskola/skola med målsättning att alla barn och elever ska få uppleva och skapa kultur.
- är kontaktperson för sin förskola/skolas kulturuppdrag.
- håller kontakt och samverkar med kultursamordnaren.
- är insatt i förskolan/skolans kulturaktiviteter.
- deltar på informations- och nätverksträffar.

5:3 Kultur- och fritidsförvaltningens roll och ansvar

5:3:1 Kulturutvecklare

- tar fram förslag på professionella kulturupplevelser och kulturutövande för barn och elever i kommunal förskola och skola.
- håller kontakt och samverkar med utbildningsförvaltningens kultursamordnare.
- sammanställer en utbudskatalog över kulturaktörer för Skapande skola.

5:4 Information och bokning av kulturaktiviteter

Information kommuniceras via kommunens hemsida både internt och externt för att tydliggöra kulturgarantin för medarbetare, barn, elever och vårdnadshavare.

Förskolor och skolor bokar sitt kulturbesök genom ett digitalt bokningssystem där det även finns information om hur eventuell transport bokas. Ur ett hållbarhetsperspektiv kommer miljövänliga transportalternativ förespråkas så långt det är möjligt.

6. ÖVRIGA KULTURAKTIVITETER - Tillval

6:1 Skapande skola

Skapande skola är ett statligt bidrag som enskilda grundskolor kan söka via Statens kulturråd. Syfte är att skapa förutsättningar för elever att möta professionella kulturaktörer och stimuleras till eget skapande. Kulturrådets mål med Skapande skola är överensstämmande med Växjö kommuns skolkulturplan gällande kultur i skolan. Skapande skola projekt ska vara utformade med utgångspunkt i skolans styrdokument och även vara ett komplement till den befintliga kulturverksamheten, samt genomföras tillsammans med professionell kulturverksamhet och/eller kulturaktör. Skapande skola-bidrag kan sökas för konst- och kulturprojekt inom scenkonst, musik, litteratur, visuell konst, arkitektur, design, konsthantverk, film, media, hemslöjd samt arkiv- och museiverksamhet

För vidare information och ansökan om Skapande skola-bidrag förmedlas detta till kultursamordnaren som har i uppdrag att sammanställa gemensam ansökan från Växjö kommuns skolor till Kulturrådet.

6:2 Lokala kulturinstitutioner

Växjö kommuns lokala kulturinstitutioner erbjuder förskolor och grundskolor olika kulturella upplevelser och pedagogisk verksamhet inom ramen av läroplanen. Dessa tillval finansieras med egna medel av skolan.

7. STYRDOKUMENT

Skolkulturplanen grundar sig i de internationella och nationella kulturpolitiska målen, FN:s barnkonventions artiklar om barns rätt till kultur och konstnärligt skapande med utgångspunkt från förskolan och skolans styrdokument samt regionala och lokala planer och skrivningar.

7:1 Internationellt

7:1:1 FN:s konvention om barnets rättigheter

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag där man bland annat tar fasta på barns rätt att utvecklas. I artikel 31 står:

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.
2. Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreation och fritidsverksamhet.

7:1:2 EU:s nyckelkompetenser för livslångt lärande

En europeisk referensram som bilaga till Europaparlamentets och rådets rekommendationer.

Nyckelkompetens 8: Kulturell medvetenhet om kulturella uttrycksformer, vilket omfattar en medvetenhet om betydelsen av kreativa uttryck vad gäller idéer, erfarenheter och känslor i olika medier såsom musik, scenkonst, litteratur och visuella konstformer.

7:2 Nationellt

7:2:1 Nationella kulturpolitiska mål

Barns och ungas rätt till kultur är en prioriterad fråga i den nationella kulturpolitiken. De nationella kulturpolitiska målen ska:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.
- främja internationellt och intellektuellt utbyte och samverkan.
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

7:2:2 Skolans läroplan

I läroplanerna för förskola och skola finns tydliga beskrivningar av hur man ska arbeta med estetiska uttrycksformer. Läroplansmålen stärks genom kulturgarantin/kulturtrappans aktiviteter och mötet med professionella kulturaktörer.

7:2:3 Utdrag ur läroplan för grundskolan Lgr22 & LgrA22

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

Skolan ska ansvara för att varje elev kan använda och ta del av olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

7:2:4 Utdrag ur läroplan för förskolan Lpfö18

Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera, kring och beskriva omvärlden. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma, och skapa genom att använda olika material och teknik, såväl digitala som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barns utveckling och lärande.

7:3 Regionalt

7:3:1 Regionala mål

Kulturplan Kronoberg 2025–2028 tar sin utgångspunkt i de nationella mål som riksdagen beslutat om.

- Självtändighetsmålet – Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Deltagandemålet – Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet med bl a prioriteringen: Vi garanterar alla barns och ungas kulturella rättigheter och öka likvärdigheten i Kronoberg.
- Samhällsmålet – I Kronoberg ska kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet präglade samhällets utveckling.

7:4 Lokalt

7:4:1 Utdrag ur Kultur- och fritidsplan

Riktningmål: Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet. Växjö kommun ska främja allas tillgång till kulturaktiviteter och upplevelser samt möjlighet att uttrycka sig konstnärligt. Barn och ungas rätt till kultur ska särskilt uppmärksammas och särskilda insatser ska göras under den fria tiden och på skoltid för att inkludera grupper som har sämre förutsättningar att ta del av kulturutbudet. Det ska också vara möjligt att utöva och uppleva kultur oavsett var människor bor i kommunen.

På kulturavdelningen inom Kultur- och fritidsförvaltningen finns kulturutvecklare, med inriktning barnkultur, som arbetar kontinuerligt med att stärka barns och ungas tillgång till kultur. Arbetet sker i samverkan med Växjös kommunala kulturgaranti och genomförs genom modellen och metoden Kulturtrappan.

Verksamheter såsom Det fria ordets hus, Konsthallen och Stadsbiblioteket är centrala aktörer i genomförandet av kulturaktiviteterna inom Kulturtrappans olika steg. Dessa verksamheter erbjuder aktiviteter som stärker barns och ungas möten med litteratur, demokrati, yttrandefrihet, konst, bild och form.

7:4:2 Planer och riktlinjer

Kultur för barn och unga är sedan länge ett prioriterat område nationellt, regionalt och lokalt. Planer och skrivningar beskriver vikten av kulturens roll i förskola och skola. Förutom de nationella styrdokument som beslutats av riksdagen utformar kommunen sina egna styrdokument som avser lokala planer och riktlinjer.

Växjö Kulturskola – Inom utbildningsförvaltningen

Kulturskolan är en kreativ mötes- och växtplats för barn och unga riktat mot åldersgruppen 4 - 19 år. Verksamheten arbetar över hela kommunen med uppdraget att erbjuda kvalitativ undervisning i skapande och estetiska uttrycksformer, under både skoltid och fritid. Kulturskolans grundpelare består dels av en rik kulturell tradition inom ämnena bild, dans, musik och teater, dels av ett innovativt arbetssätt för att möta samtiden som en modern och likvärdig kulturskola. Som en del av undervisningen bedriver Kulturskolan även stor utåtriktad verksamhet med bl a konserter, vernissager, teater- och dansföreställningar, samt framträdande i officiella sammanhang och efterfrågas exempelvis av kommun, föreningar och näringslivet. Kulturskolan verkar som ett nav i stadens kulturliv.

Utarbetad av: Växjö Kulturskola i samråd med kulturskolechefer, utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningens verksamhetschefer.

Fastställd av: Förvaltningschef

Giltig från och med: 2024-04-01

Reviderad: 2026-03-01

Planerad revidering: ht-28

Barnens bästa gäller! i Kronoberg

Växjö kommun ska utveckla arbetet med att främja barn och ungas delaktighet och skapa bärande relationer till tillitsfulla vuxna utifrån Kronobarnsmodellen och Barnens bästa gäller! i Kronoberg. Hänsyn ska tas till alla barn och ungas behov och förutsättningar och alla barn och unga ska ges möjlighet att nå så långt som möjligt i sin personliga utveckling. En bärande del i barnets utveckling är att ha en positiv fritid, vilket exempelvis innebär att barnet har fri tid som barnet själv bestämmer över (för lek, att röra på sig, vila, aktiviteter, läsa, dator etc.). Det innebär även att barnet har balans mellan förskola/skola, läxor, sysslor i hemmet, fritidsaktiviteter och andra åtaganden för att hinna vila och återhämta sig, samt att barnet, av egen vilja, har valt och är engagerad i fritidsaktiviteter utifrån ålder och mognad.

Hållbara Växjö 2030

Skolkulturplanen ligger inom ramen för hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030, som är en del för att nå Växjö kommuns vision; en fantastisk plats att bo, leva och verka i för invånare, företagare och besökare - idag och i framtiden.